

LEDER

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Dansk idræts vindue mod verden

Siden 2008 har Kulturministeriet i samarbejde med flere af idrættens organisationer stået bag en handlingsplan for at trække store internationale idrætsbegivenheder til Danmark.

At planen til en samlet pris af 260 mio. kr. over fire år har haft en vis hitrate, kan man konstatere om en god uges tid, når rytterne ved VM i landevejscykling i København sætter byen på den anden ende.

Der skal være plads til fest på idrætsområdet. Men der er i høj grad også brug for alvor.

Derfor er vi på Idrættens Analyseinstitut stolte af den alternative, men effektive lille 'handlingsplan' til 1,5 mio. støtte kroner årligt fra Kulturministeriet, som hedder Play the Game. Siden nytår har Play the Game været en integreret del af Idrættens Analyseinstitut, og vi er aldeles opsatte på at bevare og udbygge Play the Games kritiske, men konstruktive fokus på sportens skyggesider og ofte sørgeligt forsømte potentiale.

Det er helt nødvendigt at holde sportens magthavere fast på de florumvundne værdier og løfter, der ofte er med i feltet ved store begivenheder som VM i landevejscykling. Hvis ikke organisationer som Play the Game bed de internationale idrætsorganisationer i haserne og skabte basis for en informeret offentlig debat, er det slet ikke givet, at et arrangement som VM i landevejscykling ville være en megabegivenhed, som en grøn, moderne og demokratisk hovedstad som København ville ønske at associere sig med.

Den brutale sandhed er, at trusler mod
fortsættes...

Indhold:

- Høj frivillighed i udkantsdanmark
- Lokale forskelle - Lolland og Odsherred
- Play the Game 2011 rejser debatter
- Kalenderen
- Nyt i vidensbanken
- Udgivelse: Økonomi & Politik om sport

Foto: Håkan Dahlström/Flickr

Udkantsdanmark har mange frivillige hænder til medlemmerne og et højt frivillighedsideal, men ifølge professor Bjarne Ibsen er det også udtryk for, at den frivillige idræt er nødvendig i udkantsområder.

Frivilligheden står stærkt i udkantsdanmark

Det frivillige arbejde står stærkt i mange udkantsområder, viser nye tal fra Idan og SDU's store frivillighedsundersøgelse. Der er dog store variationer fra kommune til kommune.

Af Søren Bang, Idrættens Analyseinstitut

Normalt bliver det såkaldte udkantsdanmark udstillet som problemområder med lav økonomisk vækst, høj arbejdsløshed, fraflytning og sociale udfordringer.

Men ser man på det frivillige engagement i idrætten, er hverdagen i kommunerne uden for de større bysamfund mere opmuntrende, viser nye tal fra den frivillighedsundersøgelse, som Idan og Syddansk Universitet har gennemført for Danmarks Idræts-Forbund. Tallene er offentliggjort i notatet 'Frivilligt arbejde i idrætsforeninger – forskelle og ligheder mellem kommunerne', og de tegner et positivt billede af frivilligheden i de mindre samfund:

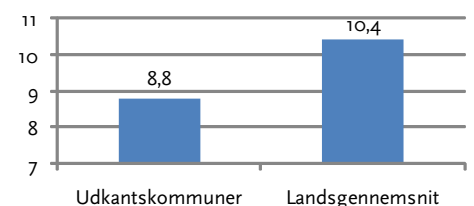
Mens der i de urbaniserede kommuner går små 12 medlemmer pr. frivillig og 10,4 på landsplan, går der under ni medlemmer i udkantskommunerne (figur 1).

Den samlede tilslutning til en vifte af

frivillighedsidealer er også højest i udkantsområderne, mens de står lidt svagere i større bysamfund anført af kommunerne på den københavnske vestegn (figur 2).

Endelig gør foreningerne uden for de større byområder mindre brug af profes-
fortsættes...

Figur 1: Medlemmer pr. frivillig

Der er færre medlemmer pr. frivillig i udkantskommunernes foreninger. Udkantskommunerne er her kommuner uden byer over 30.000 indbyggere, der ligger mere end 30 km fra nærmeste område med over 10.000 arbejdspladser.

idrættens integritet og værdier fortsat lurer på alle gadehjørner. Play the Game bidrager til at få problemerne frem i lyset – det være sig doping, magtmisbrug, ødselhed, korruption, ineffektive ledelsesformer eller forskellige former for personforfølgelse.

Heldigvis står Play the Game ikke længere alene som en ensom, 'provokerende' røst i debatten. EU's institutioner, WADA, det internationale og danske journalistforbund, spilleselskaberne, Transparency International, de danske idrætsorganisationer, Kulturministeriet, det tyske Indenrigsministerium, forskningsmiljøer i ind- og udland osv. deler mange af de dagsordener, som Play the Game gennem årene har givet en plads i debatten.

Play the Game udspringer af en dansk tradition for at kombinere oplysning, demokrati og idræt. Det er med andre ord et flot stykke dansk kultureksport, når den syvende Play the Game-konference i dagene 3.-6. oktober afvikles på Europas største sportsuniversitet, Deutsche Sporthochschule i Köln, med 350-400 oplægsholdere og delegerede fra blandt andre de ovennævnte institutioner.

Vi håber, at mange repræsentanter for den danske idrætsverden vil åbne et vindue mod verden og slutte sig til os i Köln, den 3.-6. oktober – enten som konferencedeltagere eller som flittige brugere af konferencedækningen på www.playthegame.org.

NYT FRA IND- OG UDLAND

SDU kortlægger frivillighed i EU

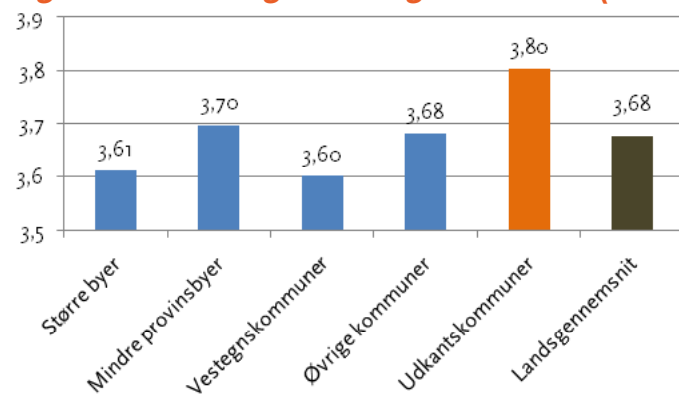
Variationerne mellem de forskellige EU-landes indsats for at kvalificere det frivillige arbejde i idrætten er store. For at få overblik over EU-landenes arbejde med at kvalificere frivillige skal EU-projektet 'Training4Volunteers', der har Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) på Syddansk Universitet som partner, kortlægge de eksisterende praksisser på området.

Som led i projektet står CISC for gennemførelsen af en spørgeskemaundersøgelse i EU-landenes ministerier med ansvar for idrætsområdet, idrætsorganisationer samt udvalgte forbund og organisationer i en række idrætter.

CISC varetager også analysen af det omfattende datamateriale, der skal munde ud i en teoretisk model for udvikling og kvalificering af frivillige i idrætten inden for EU. Bl.a. skal undersøgelsen belyse ligheder og forskelle mellem praksis i de forskellige lande, ligesom undersøgelsen skal skabe overblik over mangler på området og give eksempler på god praksis.

Projektet er finansieret af Europakommissionens 'Preparatory Action on Sport' fra 2010, der har til formål at forberede fremtidige EU-initiativer.

Figur 2: Tilslutning til frivillighedsideal (indeks)

Opbakningen til en række frivillighedsideal er samlet på en indeksskala fra 1-5. Større byer omfatter foreninger i kommuner med byer over 50.000 indbyggere, mens de mindre provinsbyer har 20-50.000 indbyggere. De københavnske vestegnskommuner er skilt ud for at vise et stort forstadsområde.

sional arbejdskraft (figur 3). I toppen ligger flere københavnske forstadskommuner, bl.a. Gentofte og Herlev, hvor mere end 15 pct. af alle instruktører og ledere er lønnede. Omvendt er under 2,5 pct. lønnede i kommuner som Nyborg, Kalundborg og en række mindre ø-kommuner.

Det nære samfund

Ifølge professor Bjarne Ibsen fra Syddansk Universitet, der har stået for undersøgelsen i samarbejde med ph.d.-studerende Karsten Østerlund, kan de mindre samfund i udkantsområderne i sig selv være en faktor, som er med til at styrke det frivillige arbejde.

"Når man kender hinanden lidt bedre, bliver man ofte automatisk revet med i det frivillige arbejde. Det kan være én af forklaringerne på tallene," siger Bjarne Ibsen, som også hæfter sig ved, at man møder en relativt høj grad af frivillighed på trods af, at udkantsområderne har færre højtuddannede og visse steder kæmper med høj arbejdsløshed.

"Det er ikke faktorer, som normalt fremmer frivilligt arbejde, så befolkningssammensætningen i udkantsområderne skulle ikke tale for det her billede. Men måske kompenserer de nære samfund og den lokale kultur for det. Desuden er idræt et af de områder, hvor der er noget bredere social rekruttering af frivillige. Det skal man

ikke underkende betydningen af. Idræt er et område, hvor enhver kan komme til at bidrage."

Fire forklaringer på forskellene

Overordnet omtaler notatet fire forhold, som sandsynligvis spiller ind på, hvor stærkt den lokale frivillighed står:

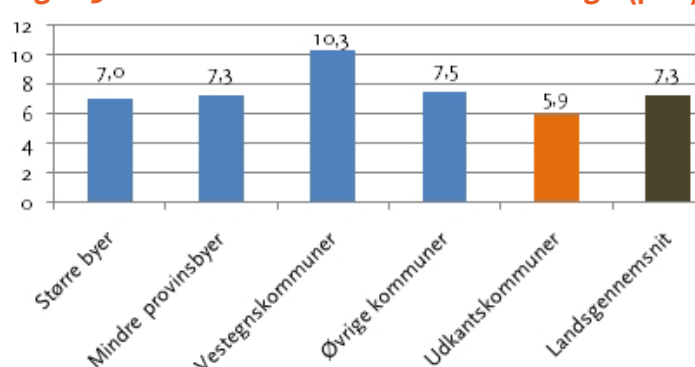
- Befolkningssammensætningen i kommunerne kan influere på det frivillige arbejde i idrætsforeningerne.
- Frivilligheden kan være påvirket af kommunernes støtte til faciliteter og foreninger samt holdningen til det frivillige arbejde.
- Der kan være forskelle på, hvor 'nødvendig' en forening er i lokalområdet eller kommunen, hvilket har indflydelse på, hvor meget borgerne engagerer sig i det frivillige foreningsarbejde.
- Endelig kan den lokale historie og traditioner i lokalområdet, som kommunen dækker, have betydning for, hvor stærkt frivilligheden står.

Bjarne Ibsen understreger dog samtidig, at tallene på frivilligheden i kommunerne kræver nærmere analyser, før det er muligt at komme med mere håndfaste bud på, hvordan de lokale forhold påvirker frivilligheden.

Sikkert er det, at der er store forskelle kommunerne imellem, også blandt ud-

fortsættes...

Figur 3: Andel lønnede i forhold til frivillige (pct.)

Foreningerne i udkantsområderne har få lønnede, mens det modsatte er tilfældet på københavnske vestegn og i de generelt mere velstående nordkøbenhavnske og nordsjællandske kommuner.

Ny olympisk post til kronprinsen

Kronprins Frederik udvider sit arbejde i Den Internationale Olympiske Komité (IOC) med en post i koordinationskommissionen for vinter-OL i 2018, hvor Pyeongchang i Sydkorea er valgt som vært.

IOC har nedsat den koordinationskommission, der skal assistere og guide den koreanske arrangørkomité frem mod legene i 2018, samtidig med at den skal overvåge fremskridtene i forberedelserne frem mod afholdelsen af OL.

Det danske IOC-medlem kronprins Frederik har fået plads i kommissionen, som ledes af svenske Gunilla Lindberg, der også ledede evalueringskommissionen for 2018-legene og derfor allerede har et godt kendskab til Pyeongchang:

"Jeg er begejstret og bæret over at være blevet valgt til at lede koordinationskommissionen for 2018. Jeg er sikker på, at vi med assistance fra mine meget erfarne kollegaer vil hjælpe Pyeongchang til at levere et enestående vinter-OL i 2018," siger Gunilla Lindberg i en pressemeddelelse fra IOC.

København skyder millioner i arena

Københavns Kommune vil skyde i alt 325,25 mio. kr. i en ny multiarena i hovedstadsområdet.

Kommunen reserverede oprindeligt 200 mio. kr. til arenaen, der efter planen skal ligge i Ørestaden, og nu ønsker kommunen at hente yderligere 125,25 mio. kr. De ekstra penge skal komme fra salg af nogle af kommunens ejendomme. Hvilke ejendomme, der er tale om, er fortroligt.

Pengene fra kommunen skal placeres i et partnerselskab, hvor Realdania bidrager med et tilsvarende beløb, så de to står som ejere af multiarenaen, mens By & Havn 1/5 efter planen stiller grunden til rådighed.

På nuværende tidspunkt er en udbudsrunde med fem prækvalificerede udbydere i gang for at finde den rette operatør til at drive multiarenaen. Valget af operatør forventes at være taget inden udgangen af 2011.

Herefter følger udbudsrunder for bygherrerådgivning og design, ligesom planerne for kommunen og lokalområdet skal sendes i høring.

Anlægsarbejdet forventes igangsat i 2013 og afsluttet medio 2015, hvorefter multiarenaen efter planen vil stå klar til brug i efteråret 2015.

Store forskelle i forholdet til kommunerne

Undersøgelsen af kommunale forskelle på frivillighed giver også en indikation af, hvordan foreningerne oplever forholdet til deres kommune.

Resultatet er ikke entydigt. På den ene side angiver 31 pct. af foreningerne, at de synes, at der stilles for mange krav fra kommunen for at få støtte og faciliteter. På den anden side er der kun 10 pct. af foreningerne, der synes, at der er for mange forventninger fra kommunen.

Set under ét er offentligt bureaukrati næppe den største barriere for det frivillige

kantskommunern (se også artiklen på side 4), ligesom billedet i øvrigt ikke er entydigt lyserødt i de mindre samfund.

F.eks. har foreningerne i udkantsområderne ikke formået at rekruttere flere frivillige i de seneste fem år end kommunerne i det øvrige Danmark, og udkantskommunerne ligger også tæt på landsgennemsnittet i oplevelsen af, hvor svært det er at skaffe frivillige.

Herudover oplever mange foreninger i kommuner med få uddannelsesmuligheder, at de unge forlader byen for at uddanne sig, og at det giver foreningen problemer med at rekruttere nye frivillige. Det slår især igennem i flere små og mindre ø-kommuner som Fanø, Læsø, Bornholm, Morsø og Langeland, hvor mere end tre fjerdedele af foreningerne ser åreladningen af unge som et problem. I Storkøbenhavn gælder det under 10 pct.

Frivillighed er en nødvendighed

Bjarne Ibsen advarer på den baggrund mod at romantisere frivilligheden i de mindre samfund. De er lige så meget udtryk for en lokal nødvendighed som en idealistisk tilslutning.

"I mange lokalområder eller udkantsområder er det nu engang idrætsforeningen, som samler børn og unge – og der hjælper man så til – mens man i større byområder lettere kan gemme sig eller finde alternativer til foreningen. Paradokset er, at frivilligheden i virkeligheden er stærkest dér, hvor den er en nødvendighed og opleves som en pligt. Vi er alle frivillige,

men forholdet mellem foreninger og kommuner er et af de områder, hvor Bjarne Ibsen peger på behovet for yderligere analyser af, hvordan kommunale politikker og støtteordninger påvirker det frivillige arbejde.

Generelt vurderer Bjarne Ibsen dog, at kommuner, som vil understøtte det lokale frivillige arbejde, bør have fokus på at skabe gode rammer for foreningerne snarere end at igangsætte kampagner eller tilsvarende.

"En afgørende forudsætning for at have mange frivillige er, at der er de nødvendige fysiske rammer til aktiviteterne. Man bliver frivillig, fordi man bliver så engageret i idræt, at man gør det frivilligt. Kampagner og priser er mest et skulderklap til dem, der allerede er frivillige. Det får ikke flere til at være frivillige. Tag i stedet diskussionen med hinanden, hvornår vi gider være frivillige. Det er vigtigere end formelle politikker på området."

når situationen kræver det."

Dertil kan komme kulturelle forskelle, som Bjarne Ibsen vurderer spiller ind på de relativt mange lønnede medarbejdere i storbyernes foreninger, hvor tidens generelle professionaliseringstendenser slår mest igennem.

"Jeg vil tro, at forældre og borgere, der kommer til en idrætsforening i København og andre større byer i højere grad vil spørge, om instruktørerne har en uddannelse, og om de nu er 'gode nok'. Professionaliseringstendensen slår i højere grad igennem her end i land- og udkantsområder, hvor man er vant til at sige: Det kan vi sgu godt klare selv."

Om undersøgelsen

Notatet 'Frivilligt arbejde i idrætsforeninger – forskelle og ligheder mellem kommunerne' kan downloades gratis på www.idan.dk.

Notatet har afsat i undersøgelsen 'Frivilligheden i de danske idrætsforeninger', som Syddansk Universitet i samarbejde med Idrættens Analyseinstitut gennemfører for Danmarks Idræts-Forbund (DIF) og med støtte fra Tuborgfondet.

Mere end 5.000 af DIF's foreninger har deltaget i undersøgelsen, hvor de blev spurgt til frivilligheden i deres forening, men også til andre emner som bl.a. organiseringsform, kommunikation og økonomi.

Den endelige rapport med de samlede resultater af frivillighedsundersøgelsen forventes færdig mod slutningen af 2011.

Topklubber lægger pres på FIFA

Formanden for European Club Association (ECA), der organiserer næsten 200 fodboldklubber i Europa, kræver nu et tilbundsående opgør med dårlig ledelse og korrupsion i det internationale fodboldforbund FIFA.

Til avisen The Guardian siger Karl-Heinz Rummenigge, der også er direktør i Bayern München, at de europæiske fodboldklubber ikke længere ønsker at passivt til, mens ledelsen i FIFA, korrupperer spillet:

"Jeg vil ikke længere acceptere, at vi skal være under ledelse af mennesker, som ikke arbejder seriøst eller rent. Tiden er kommet til at handle. Hvis man ved, at noget er galt fat, så er man forpligtet til at ændre det," siger Rummenigge til den britiske avis.

Hvis ikke FIFA er klar til at lytte til kritik, så er Karl-Heinz Rummenigge og ECA klar til selv at skabe de fornødne forandringer ifølge The Guardian:

"Jeg vil give dem en chance, men jeg er villig til at starte en revolution, hvis det er den eneste måde, vi kan komme frem til en løsning," siger han med hentydning til muligheden for, at fodboldklubberne helt kan bryde med FIFA, hvis der ikke set med klubøjne sker forbedringer i den sammenpressede internationale kalender.

FCN modtog ulovlig offentlig støtte

Med en væsentlig lavere pris for lejen af Farum Park Idræts- og Kulturcenter sammenlignet med det generelle prisniveau for conferencecentre har FC Nordsjælland haft en økonomisk fordel i forhold til andre centre af den type, lyder en afgørelse fra Konkurrencerådet.

Fodboldklubben har dermed fået konkurrenceforvridende ulovlig støtte fra Furesø Kommune, er konklusionen.

Siden FC Nordsjælland (dengang Farum Boldklub) indgik lejeaftalen med Furesø Kommune (dengang Farum Kommune) er det blevet til 11 år med den fordelagtige aftale.

Normalt foreskriver loven om konkurrenceforvridende offentlig støtte, at den ulovlige offentlige støtte skal tilbagebetales. Men FC Nordsjælland slipper for at tilbagebetale pengene fra de mange års ulovlige støtte, da aftalen om Farum Park Idræts- og Kulturcenter blev indgået, før loven trådte i kraft den 1. oktober 2000, nærmere bestemt i maj 2000.

Konkurrencerådet har derfor heller ikke nærmere opgjort størrelsen af den ulovlige offentlige støtte fra kommunen til fodboldklubben.

Furesø Kommune har mulighed for at genforhandle lejekontrakten med FC Nordsjælland gældende fra den 1. oktober 2011, så lejeprisen kommer op i et højere niveau.

Foto: Greg Livaudaij / Flickr

Frivilligheden trives vidt forskelligt i de enkelte kommuner, viser frivillighedsundersøgelsen.

Lokale forskelle i frivillighed: Lolland og Odsherred

Foreningerne i Lolland og Odsherred er billeder på, hvordan der kan være store forskelle og små paradokser i frivilligheden i udkantskommunerne.

Af Trygve Buch Laub, Idrættens Analyseinstitut

Selvom frivilligheden overordnet står stærkt i udkantsdanmark, tegner frivillighedsundersøgelsens tal også et forskelligartet og ind imellem modsætningsfyldt billede af frivilligheden lokalt.

Hvor store forskellene kan være, illustrerer Odsherred og Lolland Kommuner, der begge kan betegnes som udkantskommuner (se definition under figur på side 1).

Det er i udkantskommunerne, at man finder den største støtte til idealer som, at foreningslivet i bund og grund skal være

baseret på frivillig arbejdskraft, og at alle kan bidrage som frivillige i en forening. Men i forhold til antallet af frivillige i foreningerne, rekrutteringen af de frivillige og i synet på fremtiden stikker de to kommuner i hver sin retning.

Med kun knap syv medlemmer for hver frivillig i gennemsnit hører Lolland til blandt de kommuner, hvor frivillighedsgraden er allerhøjest (figur 1). I den anden ende skiller Odsherreds Kommunes foreninger sig ud ved at have en frivillighedsgrad, som er noget lavere end landsgennemsnittet på 10,4 medlemmer pr. frivillig, og væsentligt lavere, end man ellers ser det i landets 20 udkantskommuner.

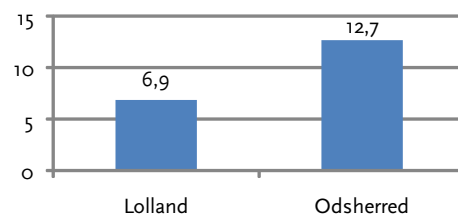
Lolland savner de unge

Alligevel tyder noget på, at frivilligheden ikke står stærkere på Lolland end i Odsherred – måske snarere tværtimod.

Når der gælder rekrutteringen af nye frivillige, der er vital for foreningslivet, har udkantskommunerne det ikke lettere end resten af Danmark. Og blandt de lollandske foreninger ser rekrutteringen ud til at være en væsentlig større udfordring end i Odsherred.

fortsættes...

Figur 1: Medlemmer pr. frivillig

Der går blot lidt under syv medlemmer for hver frivillig i foreningerne i Lolland Kommune mod næsten 13 i Odsherred. Men andre tal tyder på, at frivilligheden på Lolland i virkeligheden er under større pres end i det nordvestlige Sjælland.

Det olympiske stadion i Rom. Sidst Rom var vært for OL var i 1960.

Seks byer kæmper om OL i 2020

Den internationale Olympiske Komité (IOC) er klar med listen over byer, har meldt sig til udskilningsløbet om at blive værtsby for de olympiske lege i 2020. Det drejer sig om følgende seks byer:

- Baku (Aserbajdsjan)
- Doha (Qatar)
- Istanbul (Tyrkiet)
- Madrid (Spanien)
- Tokyo (Japan)
- Rom (Italien)

Byerne går nu ind i den første fase i udvælgelsesproceduren, hvor IOC har særligt fokus på, om byerne teknisk set er i stand til at organisere en event af OL's størrelse og lever op til de formelle krav. IOC's eksekutivkomité foretager denne første sortering på sit møde i maj 2012, hvorefter de tilbageværende byer får status af officielle kandidatbyer.

Herefter skal kandidaterne fremlægge detaljerede OL-projekter, som bliver gennemgået af en særlig bedømmelseskomité under IOC, hvis endelige evalueringsrapport indgår i beslutningsgrundlaget, når IOC på sin generalforsamling den 7. september 2013 i Buenos Aires sætter navn på værtsbyen i 2020.

Det er et rutineret felt, som denne gang forsøger sig. Tokyo og Rom var værter for OL i henholdsvis 1964 og 1960, og alle seks byer har i de senere år uden held prøvet at få OL-værtskabet.

Idan undersøger drift af stadionser

I forbindelse med internationale mega-events som f.eks. de Olympiske Lege, EM og VM i fodbold samt Commonwealth Games skyder store prestigefyldte stadionser og arenaanlæg i vejret.

Når eventen er forbi står de store idrætsfaciliteter tilbage, og det er op til værtsbyen eller værtslandet at sikre brugen af dem efter megaeventen. Idan undersøger i samarbejde med Play the Game brugen og driften af de mange store idrætsfaciliteter, der gennem de seneste årtier er blevet bygget i forbindelse med internationale megaevents. De første resultater forventes offentliggjort under Play the Game-konferencen i Köln den 3.-6. oktober.

Det virker paradoksalt, at foreningerne i en kommune med usædvanligt mange frivillige i forhold til foreningsmedlemmer, har problemer med rekrutteringen, men ifølge Bjarne Sørensen, formand for idrætssamvirket Sportsråd Lolland, være der være en god forklaring:

”Det er et problem, at en meget stor del af de frivillige ledere i foreningerne efterhånden er over 60 år. Der hvor man eventuelt kunne få de yngre ind, er man ikke gode nok til at høre på dem og komme dem i møde. Det giver jo på et tidspunkt et meget stort problem. Vi mangler simpelthen det meste af en generation til at være med inde i foreningerne.”

I frivillighedsundersøgelsen angiver hele 78 pct. af foreningerne i Lolland Kommune da også, at de unges fraflytning fra området er en af årsagerne til, at det er svært at skaffe frivillige. Kun lidt over hver anden forening i kommunen ser positivt på fremtiden mod 63 pct. på landsplan, og det er kun 26 pct. mod 41 pct. på landsplan, der mener, at det vil lykkes at rekruttere nok frivillige de næste fem år.

Herudover kan socioøkonomiske faktorer spille ind på frivilligheden i Lolland Kommune. F.eks. er arbejdsløsheden oppe på 9,5 pct. mod blot 5,7 pct. på landsplan og 6,6 pct. i Odsherred (juni 2011).

Foreningerne i Odsherred Kommune har anderledes held med at rekruttere frivillige og ligger i den kommunale top-7 over, hvor let det er at skaffe frivillige.

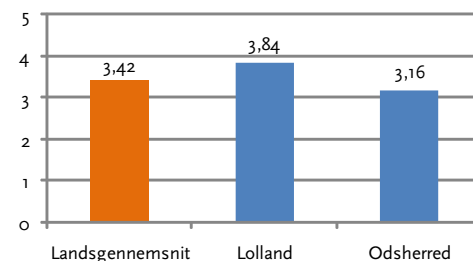
Om det spiller ind, at foreningerne har en lavere frivillighedsgrad, kan analysen ikke sige noget om. Men sikkert er det, at knapt halvdelen (44 pct.) af foreningerne i Odsherred Kommune mener, at det vil lykkes at skaffe et tilstrækkeligt antal frivillige de næste fem år, og hele 84 pct. ser generelt positivt på fremtiden.

Samarbejde fremmer frivillighed

Fra Kultur- og Fritidsforvaltningen i Odsherred Kommune vil foreningskonsulent, Rune Sørensen, ikke komme med nogen håndfaste forklaringer på, hvorfor det

Figur 2: Rekruttering af frivillige

På et indeks fra 1-5 angiver foreningerne, at de har væsentligt sværere ved at rekruttere frivillige end foreningerne i Odsherred og i resten af landet. Indekset er beregnet ud fra svarene på 11 spørgsmål om rekruttering af frivillige.

hænger sådan sammen, men han fremhæver den efter hans mening gode kontakt mellem kommunen og foreningerne:

”Vi har årlige dialogmøder, hvor alle idrætsforeningerne er inviteret. Der bliver vendt mange ting, som man ikke lige kan tage på en mail. Det gør også, at foreningerne får dannet nogle netværk og sat ansigt på hinanden, og det gør, at vi kommer nærmere hinanden, og det bliver lettere at få snakket om nogle ting efterfølgende,” siger han.

De første indledende analyser af frivillighedsundersøgelsens datamateriale indikerer da også, at foreningernes udadvendthed og samarbejde med eksterne partnere, herunder kommunen, kan have en positiv effekt på deres evne til at rekruttere frivillige.

Mens blot 23 pct. af foreningerne på landsplan uden nogle former for samarbejder har fået flere frivillige inden for de seneste fem år, gælder det hele 47 pct. med fem eller flere samarbejdsrelationer.

Og ser man på Odsherred Kommune er foreningslivet her netop kendetegnet ved at have mange flere samarbejdsrelationer end foreningerne i Lolland Kommune.

Om samarbejdsrelationer med kommunen eller andre i sig selv fremmer frivilligheden, kan undersøgelsen dog ikke afgøre.

Bjarne Ibsen fra Syddansk Universitet hælder til at se mange samarbejdsrelationer som et udtryk for et foreningsliv med overskud. Og samarbejde med den lokale kommune er som regel positivt, så længe det er præget af en forståelse og respekt for frivilligheden.

”Generelt vil foreninger opfatte samarbejde som et skulderklap, og de er ofte udtryk for, at der er gang i foreningen. Er der derimod tale om et samarbejde, der er præget af kontraktforhold med klare specificerede forventninger, må det nødvendigvis føre til professionalisering af det frivillige arbejde,” siger Bjarne Ibsen.

NYT I IDANS VIDENSBANK

Kvinder på toppen – Evaluering af 7 specialforbunds ligestillingsarbejde

Rapporten evaluerer projektet 'Kvinder på toppen' igangsæt af Danmarks Idræts-Forbund med det formål at styrke kvinderepræsentationen i bestyrelser og blandt trænere, ledere og dommere.

Rikke Schou Jeppesen, Glen Nielsen og Gertrud Pfister, Institut for Idræt, Københavns Universitet, marts 2011

Sporttrack. Evaluering af projekt for lederuddannelse af etniske minoriteter til det aarhusianske idræts- og foreningsliv

Rapporten evaluerer projektet 'Sporttrack'. 'Sporttrack' har kørt en række uddannelsesforløb med kurser i udsatte boligområder for at forberede unge og voksne til at tage del i idræts- og foreningslivet.

Sine Agergaard og Annette Michelsen la Cour, Institut for Idræt, Københavns Universitet, 2011

Playground

Rapporten er en del-evaluering af projektet 'Playground', som gennemføres i en række udsatte boligområder i DGI Storkøbenhavn og DGI Østjyllands område.

Rikke Lambertz-Nilssen Hjort og Sine Agergaard, Institut for Idræt, Københavns Universitet, februar 2011

Evaluering af 'Sunde vaner fra barnsben'

Rapporten evaluerer projektet 'Sunde vaner fra barnsben'. Projektet har haft en generelt forebyggende sigte rettet mod de treårige børn i Vejle Kommune og et specifikt sigte rettet mod overvægtige i 0.-2. klasse.

Pernille Andreassen, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, 2010

Undersøgelse af idrætsfaciliteter i Syddjurs Kommune

Rapporten er en facilitetsanalyse af idrætsfaciliteterne i Syddjurs Kommune, der beskriver og undersøger de eksisterende idrætsfaciliteter, analyserer behov og ønsker til idrætsfaciliteter i kommunen, ligesom den giver forslag til fremtidig udbygning af kommunens idrætsfaciliteter.

Jens Høyer-Kruse, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, februar 2011

Vi har ikke indvandrere, men fodboldspillere. En rapport om fodbold som social integration i Øresundsområdet

Rapporten præsenterer resultaterne af en undersøgelse af fodbold som middel til social integration i Øresundsområdet.

Martin Gregersen, Institut for Idræt, Københavns Universitet, 2011

Download eller find links til rapporterne i vidensbanken på www.idan.dk.

Med mere end 150 talere fra hele verden får Play the Game 2011 et større og bredere program end nogensinde før.

Play the Game går i kødet på idrættens store udfordringer

Med cirka 150 talere tegner Play the Game 2011 i Köln sig ikke kun til at blive den hidtil største konference i rækken, men også den bredeste med et program, der spænder over det meste af det idrætspolitiske felt.

Af Søren Bang, Idrættens Analyseinstitut

Når den syvende Play the Game-konference om blot tre uger åbner dørene på det tyske sportsuniversitet i Köln, bliver det både den hidtil største og bredeste konference siden den spæde start for 14 år siden.

I alt ventes omkring 350-400 deltagere fra hele verden, herunder 150 oplægsholdere, at møde op på Deutsche Sporthochschule, der er ramme om de fire konferencedage fra den 3.-6. oktober.

Idrætspolitisk har 2011 været præget af korruptionsskandalerne i FIFA, som har demonstreret, at korruption, manglende åbenhed og udemokratiske beslutningsgange ikke er et fatamorgana, men en reel udfordring for idrætten internationalt.

Korruption får da også en central placering på konferencen i Köln, hvor kendte Play the Game-profiler som Declan Hill, Andrew Jennings og Jens Weinreich endnu engang retter søgelyset på idrættens korruptionsproblemer fra bestikkelse, til match-fixing og kriminelle netværks indtog i idrætten.

Læs mere om konferencen

Deltagelse i konferencen koster 600 euro, og det er inklusive måltider og sociale arrangementer. Det er også muligt at tilmelde sig enkelt dage for 200 euro.

Besøg konferencens hjemmeside for at se det fulde program. Tilmeld dig på www.playthegame.org.

Men til forskel fra tidligere år er fokus ikke kun på at stille diagnosen. Bl.a. ventes den polske sportsminister, Adam Giersz, der aktuelt står for formandskabet i EU på idrætsområdet, at give et bud på, hvordan det politiske system kan forholde sig til match-fixing. Og på konferencens sidste dag bliver debatten bredt ud under overskriften 'Change in sport day' til også at søge konkrete løsninger: Er et internationalt anti-korruptionsagentur som foreslået af bl.a. Play the Game den rigtige kur? Eller er der andre og måske bedre måder at sikre sportens integritet? Og

fortsættes...

>> KALENDEREN

Arkitektur, bevægelse og boligsociale områder

30. september 2011: Under temaet 'Arkitektur, bevægelse og boligsociale områder' arrangerer Lokale- og Anlægsfonden konference i Globus1 i Gellerupparken i Aarhus.

På programmet er en række oplægsholdere, som præsenterer ny viden og nye muligheder på området for arkitektur, bevægelse og boligsociale områder, men som også diskuterer, hvordan arkitektur og bevægelse kan gøre en forskel i almene boligområder.

Blandt oplægsholderne er Bjarne Ibsen fra Syddansk Universitet, Mette Boye fra rådgivningsvirksomheden Metopos, Claus Bøje fra Lokale- og Anlægsfonden samt Gøsta Andersen, stadsarkitekt i Aarhus Kommune. Dagen afsluttes med en paneldebat.

Målgruppen for konferencen er medarbejdere i boligforeninger, kommunale forvaltninger og arkitekter.

Prisen for deltagelse er 50 kr.

Læs mere om programmet, og tilmelding på www.loa-fonden.dk.

ISCA – MOVE2011

19.-23. oktober 2011: Den internationale breddeidrætsorganisation med hovedsæde i København, International Sport and Culture Association (ISCA), afholder i dagene den 19.-23. oktober kongressen MOVE2011 i Paris.

På dagsordenen er arbejdet med at udbrede visionen om at få 100 mio. flere idrætsaktive i Europa. En vision ISCA's danske præsident, Mogens Kirkeby, i foråret præsenterede for Europakommisjonen.

Temaerne for kongressen er 'People, practices and partners', der bl.a. skal komme omkring det at skabe forskellige idrætstilbud, der passer til forskellige målgrupper og trends i idrætsaktiviteter.

På talerlisten er foreløbig bl.a. den franske sportsminister Chantal Jouanno, tidligere anfører på det brasilianske fodboldhold Raí Souza Viera de Oliveira og den danske professor Niels Wedderkopp, der bl.a. har været forskningsleder på Svendborgprojektet.

Kongressen henvender sig bredt til interessenter i breddeidrætten. Det gælder fra offentlige institutioner til private aktører, fra idrættens aktører til politiske beslutningstagere, og kongressen lægger stor vægt på at skabe netværk på tværs af de forskellige interessenter.

Læs mere om programmet, oplægsholdere og tilmelding til MOVE2011 på konferencens hjemmeside www.move2011.info.

hvilke krav bør offentligheden stille til de demokratiske strukturer i de internationale idrætsorganisationer?

Denne del af debatten bliver anført af førende internationale eksperter som blandt andre professor Jean-Loup Chappelet fra Lausanne med førstehåndskendskab til de internationale idrætsforbund hjemmehørende i Schweiz, Anne Schwöbel, leder af Transparency International i Schweiz, og den tidligere formand for WADA, IOC-medlemmet Richard W. Pound, der stod i spidsen for IOC's egen oprydning efter bestikkelsesskandalen i kølvandet på vinter-OL i Salt Lake City.

Play the Games internationale chef, Jens Sejer Andersen, håber, at konferencen kan sætte sit fingeraftryk på udviklingen med et program, han ser som meget stærkt:

"Det er afgørende tider for idrætten, og det kræver et stort offentligt engagement at ændre den kurs, som nogle af den internationale idrætsverdens organisationer har sat mod at destruere sig selv. Derfor er det opmuntrende for alle med kærlighed til

Foto: Play the Game

Play the Games internationale chef, Jens Sejer Andersen, ser frem til en konference, som kan bringe debatten om korruption videre.

idræt, at så mange internationale dagsordensættere har valgt at komme til Play the Game for at bringe debatten nogle skridt videre."

Konference for flere målgrupper

Men Play the Game 2011 handler om mere end korruption og match-fixing. Seks andre temaer har fået en central placering i konferencens program:

- Sportens megaevents
- Udvikling af breddeidrætten
- Nye anti-dopingstrategier
- Idrættens ligestillingsudfordringer
- Teknologiens ændringer af idrætslandskabet
- Idrætten rolle i de politiske omvæltninger i Mellemøsten

Med de mange temaer og et program, som også omfatter flere workshops og parallelsessioner organiseret af eksterne samarbejdspartnere, er der interessant viden at hente på konferencen for flere målgrupper:

Journalister og andre med interesse for medier kan se frem til offentliggørelsen af en ny international undersøgelse af de skrevne mediers sportsdækning i cirka 20 lande plus særlige workshops om bl.a. undersøgende sportsjournalistik, dokumentarisme og brugen af sociale medier i formidlingen.

Sportsledere og andre inden for det idrætspolitiske område får på konferencen adgang til en i international sammenhæng fri og udogmatisk debat om de store idrætspolitiske udfordringer fra korrup-

fortsættes...

Samarbejde om workshops

En række eksterne partnere har ansvaret for flere workshop og parallelsessioner:

- Deutsche Sporthochschule organiserer workshops om EU, dopingforebyggelse, teknologisk doping og idræt brugt i udviklingsarbejde.
- Organisationen Sport and Citizenship står for en workshop om megaevents.
- Nintendo er vært for en workshop om sportsrelaterede computerspil.
- Forskningsnetværket Measure ser på myter og facts bag idrætsdeltagelsen.
- Supporters Direct diskuterer UEFA's 'Financial Fair Play'-koncept.
- European Journalism Centre har fokus på undersøgende journalistik og sociale medier.

Gratis journalistseminar

For journalister eller andre med interesse i mediernes sport og medier er der mulighed for at deltage i et journalistseminar arrangeret af den nationale tyske radiostation, Deutschlandfunk, den 2. oktober – dvs. dagen før selve Play the Game starter.

Programmet byder på flere toptalere fra tysk idrætspolitik og sportsmedier, og deltagere på Play the Game 2011 kan deltage gratis i seminaret, som afvikles på tysk, men tolkes til engelsk.

Læs om program mv. på www.playthegame.org.

Økonomi & Politik

Tema: Sport, politik og økonomi

Det samfundsvidenskabelige tidsskrift 'Økonomi og Politik' har i sit nummer fra juni 2011 givet plads til et sports-tema. Med en række eksperter inden for emnefeltet af den samfundsvidenskabelige idræt belyser syv artikler forskellige aspekter af idrætten.

Artiklerne kommer omkring emner som megaevents, hvor økonomiprofessor Klaus Nielsen belyser OL i Londons arbejde på at sikre legacy, og historieprofessor Hans Bonde ser på kulturpropagandaen under åbningsceremonien i Beijing i 2008. Økonomien i fodboldens verden ser den anerkendte økonom Stefan Szymanski på med Simon Kuper i et omskrevet og tankevækkende kapital fra bogen 'Socceromics', mens den kommunale danske idrætspolitik beskrives af Bjarne Ibsen

Blandt bidragyderne er også senioranalytiker ved Idan, Rasmus K. Storm, der sammen med Ulrik Wagner fra Syddansk Universitet i Slagelse belyser sportsskandalens 'anatomí'.

Ditte Toft

Økonomi & Politik (nr. 2, 84. årgang)

Tema: Sport, politik og økonomi

Martin Marcussen og Karsten Ronit (red.)

Jurist- og Økonomiforbundets Forlag

94 sider

Pris kr. 160,00

Nyhedsbrevet Overblik
Nummer 42 - 12. september 2011

Udgiver:
Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K

Telefon: 3266 1030
E-mail: idan@idan.dk
Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, redaktør
soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk

Deutsche Sporthochschule, Europas største sportsuniversitet, bliver ramme om konferencen.

tion, 'good governance' og match-fixing til dopingbekæmpelse, ligestilling, udvikling af græsrodsidræt og langtidsværdien af megaevents.

Forskere har mulighed for at formidle deres arbejde til en bredere offentlighed og vil kunne diskutere deres resultater med beslutningstagere og andre med et politisk medansvar for sportens udvikling.

Særlige diskussioner

Også for deltagere med mere specifikke interesser byder det brede program på en række aktuelle politiske diskussioner.

Bla. får dopingeksperter og andre doping-interessererede chancen for at give input til, hvordan den internationale indsats mod doping kan forbedres i forbindelse med WADA's revision af antidopingkodekset i 2013. WADA's generalsekretær David Howman deltager selv i debatten, hvor kritikerne af den nuværende dopingkamp er inviteret til at foreslå bedre løsninger for fremtiden.

På det kønspolitiske område er der lagt til op til skarp debat om, hvorvidt idrætten sikrer lige adgang for kvinder og seksuelle mindretal. Et særligt følsomt punkt er problemerne med at regulere sportens kønsopdeling. Formanden for IOC's medicinske kommission, Arne Ljungqvist, giver her sit bidrag til debatten.

For deltagere med udenrigspolitisk interesse byder Play the Game bl.a. på den første offentlige debat om sportens betydelige rolle under de folkelige opstande i Mellemøsten. Både arabiske og internationale eksperter deltager i panelet, der bl.a. kommer ind på de overraskende sammenhænge mellem fodboldsupportere og opstanden i Egypten.

I forhold til breddeidrætten rejser Play the Game det varme spørgsmål, om hvordan idrætten kan spredes til bredere befolkningsgrupper og bruges som et udviklingsredskab rundt om i verden. FN's øverste ansvarlige på idrætsområdet, Wilfried Lemke, vil sammen med andre eksperter give sit bud i en debat, hvor Play the Game lægger op til diskussion om ressourcefordelingen mellem bredde- og eliteidræt.

Men vigtigst er det måske, at Play the Game samler journalister, forskere og idrætspolitikere på tværs af interesse- og vidensområder. I alt ventes deltagere og oplægsholdere fra 40-50 lande at deltage i Köln, og det fire dage lange samvær mellem deltagere med vidt forskellige baggrunde skaber ofte livslange netværk og kontakter.

Dansk støtte til Play the Game

Foruden Kulturministeriets faste bevilling på 1,5 mio. kr. til Play the Game har Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger valgt at yde et bidrag på 500.000 kr. til Play the Games internationale arbejde.

Danmarks Idræts-Forbund yder 100.000 kr. i støtte til det efterfølgende konferencemagasin og gennemførelsen af den internationale og danske undersøgelse af den skrevne sportspresse, mens Team Danmark og Dansk Firmaidrætsforbund yder projektstøtte på henholdsvis 50.000 kr. og 40.000 kr. til konferencen i Kølín.

Dansk Journalistforbund har ydet et bidrag på 5000 euro til stipendier til deltagelse af udvalgte journalister fra den tredje verden.